

OPASAN TREND • MANJE PRITUŽBI RADNIKA PRAVOBRANITELJICI ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Radnici se ne bore za prava jer se boje kazne poslodavca

Logična je to posljedica kretanja na tržištu rada, ekonomske krize i visoke nezaposlenosti. Radnici se boje da bi ih poslodavac mogao kazniti ukoliko zatraže zaštitu. I tako u strahu od gubitka posla trpe i rade

Gabrijela GALIĆ

ZAGREB • Ekonomska kriza, visoka nezaposlenost i strah od gubitka posla rezultirali su smanjenjem broja pritužbi građana Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova u području radnih odnosa, radnih uvjeta, zapošljavanja, pristupa svim vrstama profesionalnog usmjeravanja, stručnog osposobljavanja, usavršavanja te prekvalifikacije. Istovremeno, vidljiv je daljnji porast pritužbi koje se odnose na nepovoljno postupanje u području socijalne sigurnosti, što uključuje i socijalnu skrb, mirovinsko i zdravstveno osiguranje kao i osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Lani je pravobraniteljica zaprimila 89 pritužbi vezanih uz tržište rada i zapošljavanje, dok je godinu dana ra-

nije bilo 112 pritužbi. S druge strane, u području socijalne sigurnosti lani je zaprimila 139 pritužbi ili 21 više nego u 2012. godini. Ta dva područja zajedno predstavljaju 60,8 posto svih pritužbi građana i u ukupnom su broju blago porasle u odnosu na 2012. godinu (za 2,3 posto) u odnosu na 2012. godinu. Međutim, pravobraniteljica u svojem godišnjem izvještaju, ističe kako zabrinjava pad pritužbi zbog nepovoljnog postupanja u radnim odnosima.

Ženske pritužbe

»S obzirom na težinu ekonomske krize i situaciju na tržištu rada, ovaj pad ne bi trebalo tumačiti kao pad u interesu, a još manje u potrebi za pravnom zaštitom od diskriminacije. Ovaj pad potrebno je sagledati prvenstveno kao rezultat brige za radnim

PARNIČENJE

Spolno uznemiravanje na radu, a pritužbe podnose isključivo žene, može se procesuirati isključivo građanskom parnicom

mjestom u kontekstu krizne situacije na tržištu rada«, ističe pravobraniteljica. Smatra kako će se taj pad nastaviti i u ovoj godini, odnosno da će broj osoba koje se odlučuju na korištenje pravnih instrumenata zaštite od nepovoljnog postupanja kojem ih izlaže poslodavac biti sve manji.

Logična je to posljedica kretanja na tržištu rada. Radnici se boje da bi ih poslodavac mogao kazniti ukoliko zatraže zaštitu. I tako u strahu od gubitka posla trpe i rade. S druge strane, pritužbe koje su vezane uz rad, a odnose se na pristup raznim socijalnim koristima, nisu vezane uz poslodavca. Takve pritužbe ne nose rizik mogućeg kažnjavanja radnika od strane poslodavca pa je i logično da se povećavaju.

Spolno uznemiravanje na radu, a pritužbe podnose isključivo žene, može se procesuirati isključivo građanskom

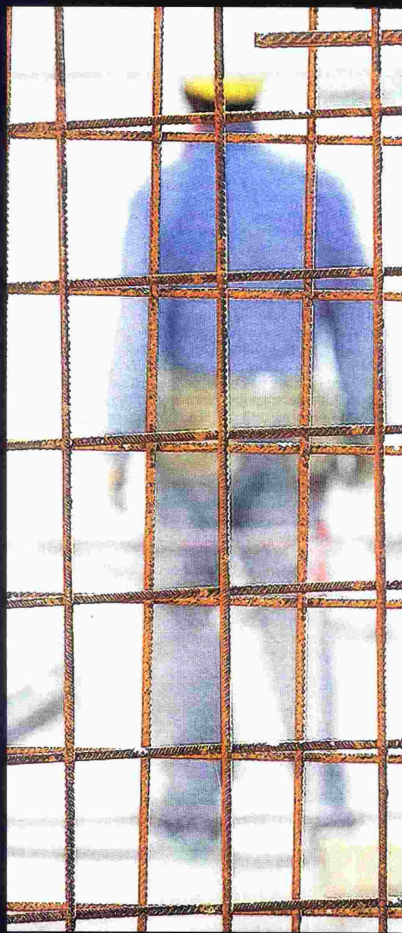
parnicom. No, žrtve zlostavljanja na taj se potez teško odlučuju što zbog dugotrajnosti postupka, nelagodje da pred većim brojem ljudi brojem ljudi u više navrata svjedoči o načinu i prigodama spolnog uznemiravanja, pri čemu je izložena pitanjima i provokacijama protivne strane. Žrtve spolnog uznemiravanja nerijetko se susreću i s negativnom reakcijom radne okoline, koja ih ili proziva da su svojim ponašanjem same izazvale uznemiravanje ili ih kolege zaobilaze iz straha da i oni sami ne bi bili izvrgnuti uznemiravanju.

Vrsta tabua

»Premda je spolno uznemiravanje i uznemiravanje temeljem spola vrlo prisutno na tržištu rada, još uvijek se radi o određenom vrsti tabua. O tome nisu sklene govoriti niti žrtve (koje čuvaju kakvu takvu privatnost) niti svjedoci«, ističe pravobraniteljica. Pritom daje i preporuku da se sva poduzeća kojima je jedini ili većinski osnivač država, jedinice lokalne i područne samouprave obvežu da redovno objavljuju podatke o broju postupaka provedenih povodom zahtjeva za zaštitu dostojanstva na svojim webstranicama. Osim toga preporuča i sustavnu edukaciju povjerenika za zaštitu dostojanstva radnika, ponovo naglašava i činjenicu da odvjetnici nemaju dovoljno prakse u pokretanju i vodenju antidiskriminacijskih postupaka.

Najviše spolnih uznemiravanja

Ne zabrinjavaju pravobraniteljicu samo činjenica da radnici svoja prava zanemaruju u strahu od nezaposlenost, već i činjenica da pritužbe radnih uznemiravanja kao oblika spolne diskriminacije i dalje predstavljaju najveći udio u pojedinačnim pritužbama. Tako pritužbe radi uznemiravanja temeljem spola i spolnog uznemiravanja predstavju 45,7 posto svih pritužbi u području rada i zapošljavanja. Još je lani, govoreći o svom radu u 2012. godini, pravobraniteljica ukazala na rastući problem spolnog uznemiravanja i uznemiravanja temeljem spola, ali i na činjenicu da se žrtve teško odlučuju na zaštitu prava. Žrtve rješenje najčešće pronalaze u bijegu na bolovanje jer ne mogu same riješiti situaciju i ne mogu podnijeti nastali pritisak.

Oni koji imaju sreće da rade, strahuju za radno mjesto